

Είναι ευεργεσία, όλες αυτές οι φωνές του υπαρξισμού, εμπει-ρισμού, ιδεαλισμού, ορθολογισ-μού, να έχουν τη δυνατότητα να σου προσφέρουν εκείνον τον...

τρόπο, αν όχι τη λύση.

Ακόμη κι αν δεν καταφέρνουν, πάντοτε, να εισαγάγουν το ανθρώ πινο πρόσωπο στη μεταδοτική τους υπόσχεση, ύφος, ουσία, εκείνο που αποκομίζει το πρόσωπο είναι η αγωνία για μετάδοση και, κάποιες στιγμές, ο τρόπος της μετοχής.
Εκείνο, πάντως, που μένει, θεωρώ πως είναι το μετέωρο βήμα της κατάληξης. Εκεί αναμετράται κανείς με τον τρόπο μετοχής του, το αβασάνιστο επέκεινα των πραγμάτων, τη μεταφυσική που γίνεται θεολογία και τη θεολογία που κατεβαίνει στην πέτρα, στο χώ μα και ως λόγος κοινωνεί το άσαρκο στο σαρκωμένο σώ μα. Εν τέλει, ποια ανθρωπολογική πρόταση κατατίθεται; Όχι ως ευχολόγιο, ως δωρεά του χρόνου και αποτυπωμένη έκφραση σε ένα βιβλίο, σ' ένα κήρυγμα, αλλά ως σαρκωμένη ελπίδα. Ως τη σύνολη υποψία πως η αιωνιότητα είναι μέρος κι αυτού του κόσμου, χρόνου, του φθαρτού, του άχαρου, του αταλάντευτου, στις αρπακτικές διαθέσεις των βασανιστικώ ν προβληματισμώ ν.
Όλα καταλήγουν στη θεολογία. Ίσως και από εκεί να ξεκινούν. Εξάλλου, κι ο Αριστοτέλης θεολογία καλεί τη μεταφυσική του. Αλλά όλα αυτά εκφράζονται. Χρειάζονται υποστάσεις, χρειάζονται πρόσωπα για να υπάρξει το σημείο. Η αφετηρία, η αντίληψη, ο στοχασμός, η κατάθεση, η κένωση, το άδειασμα του φιλοσοφικού και θεολογικού ύφους στο βάρος της ανυπέρβλητης φθοράς που γεννά η κοσμικότητα ως κτιστότητα κληρονομική.
Οι καιροί είναι πικροί, οι μέρες πονηρές, τα πρόσωπα ανικανοποίητα. Η αιωνιότητα να γίνει εμπειρία βιωματική, ο πόνος να νοηματοδοτηθεί, η σκέψη του Paul Ricoeur να επεκταθεί, η θεολογία να τολμήσει, η Εκκλησία να πατήσει στην πέτρα, στο χώ μα και να συναντήσει το πρόσωπο. Να καταθέσει τη δική της πρόταση, σαν

ποιμαντικό βάσανο, αλλιώ ς δεν είναι βάσανο. Έχω την αίσθηση πως όσες σκέψεις κι αν μεταδοθούν από τον ιερό άμβωνα, όσες προτάσεις κι αν χωρέσουν στα θεολογικά βιβλία, όσες φορές κι αν έρθουν ο Μ. Βασίλειος, ο Γρηγόριος Νύσσης, ο Μάξιμος Ομολογητής, ο Ισαάκ ο Σύρος, στην εποχή, στην κοινωνία, ακόμη κι αν ιδρυθούν σωματεία, οργανισμοί μέσα στην Εκκλησία, κι αν ακόμη βαρύνει το ποιμαντικό πρόγραμμα μιας ενορίας, εντέλει, εάν η Εκκλησία δεν πατήσει στο έδαφος, στην πέτρα και δεν αφήσει το αποτύπωμα της στο χώ μα, το ανθρώ πινο πρόσωπο δεν θα μετέχει του τρόπου, της κοινωνικότητας, της λειτουργικότητας των σημαινομένων.

Υπάρχουν, σαφώ ς, κι εκείνες οι στιγμές που η Σύναξη λειτουργεί και τον λόγο και τον τρόπο και το ύφος. Για παράδειγμα, μία Θεία Λειτουργία ξεσηκώ νει ολόκληρη την κτίση, κάθε φορά που το γεγονός της σύναξης επισυνάπτεται ως παροντική, χρονικά, αδυναμία, στην εσχατολογική πραγμάτωση. Μεταδίδει το ύφος, το ήθος, και φωτίζεται ο νους, η ύπαρξη. Και οι λόγοι των Πατέρων, βγάζουν από πολλά αδιέξοδα. Γράφτηκαν σε παρελθοντικές εποχές για όλες τις εποχές. Αναδεικνύουν την ίδια αγωνία, προβληματική, με την ίδια ένταση και το ίδιο πάθος για όσα περικυκλώ νουν το ανθρώ πινο πρόσωπο.

Αλλά υπάρχει και κάτι ακόμη. Η Εκκλησία να βγει στις αγορές και στις πλατείες. Οι Επίσκοποι και οι κληρικοί να σπάσουν τις βαριές πόρτες που έγιναν κατεστημένο άλλων εποχώ ν και κληρονομήθηκαν ως άσαρκη φανέρωση. Μία κληρονομιά που ανέχονται, δέχονται, και εξωθούν στα άκρα, κλείνοντας το μάτι και σφυρίζοντας αδιάφορα στα ξεπερασμένα και κατεστημένα πρόσωπα της γραφειοκρατίας. Ο κλήρος να δραπετεύσει από τους τοίχους των γραφείων, αφού έχει πάρει διαζύγιο από την πραγματικότητα και βαυκαλίζεται συνειδησιακά. Να σπάσει το δεδομένο και να εγκαθιδρύσει την επαναστατική διακήρυξη του ευαγγελικού λόγου στην πέτρα, στο χώ μα. Οι Πατέρες της Εκκλησίας κυκλοφορούσαν στην κοινωνία και γνώ ριζαν όσα απασχολούσαν τους ανθρώ πους. Κατέβαιναν στους δρόμους, τα πόδια τους ένιωθαν την πέτρα και το χώ μα. Δεν είναι το φιλόπτωχο, το κήρυγμα, η διοργάνωση εκδηλώ σεων, ο λόγος πίσω από τις άχαρες τεράστιες πόρτες των ναώ ν που κρατούν σε απόσταση ταλαιπωρημένες υπάρξεις. Ο κλήρος να μετατραπεί στον κατεξοχήν αναρχικό παράγοντα, αναιρώ ντας καθεστηκυίες αντιλήψεις που πλήττουν την Εκκλησία και την περιθωριοποιούν. Αναιρώ ντας, καταθέτοντας, οικοδομώ ντας.

Η ατολμία των καιρώ ν, κάποιες φορές, δείχνει δεδομένη. Αναπαύεται σε θέσεις προηγουμένων συνηθειώ ν, ανεύθυνων, ανέξοδων, που δειλιάζουν στην κένωση, εξορίζοντας την Εκκλησία από την κοινωνία, ιδεολογικοποιώ ντας τον εκκλησιαστικό λόγο, αντιμετωπίζοντας ως ιδεολογία το μυστήριο. Με φωνές που στο τέλος φωνάζουν "Τί μας νοιάζει εμάς; Αυτός σταυρώ θηκε για τον Εαυτό Του". Αν είναι έτσι, η πέτρα δεν θα αλλάξει το σχήμα της, το χώ μα θα παραμένει απάτητο και το ανθρώ πινο πρόσωπο θα αναζητά τους ήρωες του στο σπήλαιο του Πλάτωνα.

Για την HuffPost Greece
Πρεσβύτερος Ηρακλής Φίλιος (Βαλκανιολόγος, Θεολόγος)
Εφημέριος Ι.Ν. Αγίου Δημητρίου Διάβας